

TEKIJÄNOIKEUDET KUNNOSSA?

Internet on tulvillaan valokuvia, jotka näyttävät olevan vapaasti käytettävissä. Valokuvia on helppo tallettaa koneelleen toisten kotisivuilta kuvan ottajan tietämättä asiasta. Monelle nettisurffaajalle valokuvien tekijänoikeudet ovat tuntematon käsite, tai niistä ei vain välitetä, jolloin kuvia käytetään luvatta esimerkiksi omilla kotisivuilla, kennelmainoksissa, virtuaalikenneleissä. Mitä tekijänoikeudet oikeastaan ovat?

Tekijänoikeus valokuvaan syntyy valokuvan ottamishetkellä, jolloin kyseessä on tekijänoikeuden lähioikeus, valokuvaajan oikeus tai oikeus valokuvaan. Valokuvan ottajalla on aina tekijänoikeus ottamiinsa kuviin.

Valokuvan suojaamiseen ei tarvita erillistä rekisteröintiä, ilmoitusta tai merkintää.

Tekijänoikeus voidaan merkitä kuvaan © kuvaajan nimi, julkaisu vuosi, mutta valokuvien suojaus ei edellytä merkitsemistä; myös merkitsemätön kuva on tekijänoikeudella suojattu.

Tekijänoikeuslaki takaa tekijälle oikeuden määrätä kuvastaan. Kukaan toinen ei saa ilman tekijän lupaa valmistaa kuvasta painotuotteita tai muita toisintamisia, myydä kuvaa eteenpäin, esittää tai näyttää kuvaa julkisesti, tai levittää kuvaa edelleen.

Teoksen omistusoikeus ei tarkoita tekijänoikeutta ellei asiasta ole erikseen sovittu. Esimerkiksi, jos olet saanut valokuvaajajäystävältäsi valokuvan koirastasi, tarvitset häneltä erikseen luvan kuvan julkaisemiseksi kotisivuillasi tai mainoksessa.

Tekijänoikeuslaki suojaa valokuvia 50 vuotta valmistusvuoden päättymisestä. Tänä vuonna siis kaikki vuoden 1958 jälkeen otetut kuvat on tekijänoikeudella suojattuja valokuvaajalle.

Tahallaan ansiotarkoituksessa tehty tekijänoikeuslain loukkaus voi tuoda tekijälle

sakkoja tai jopa kaksi vuotta vankeutta. Sitä voi verrata kavallukseen. Lievemmat tapaukset katsotaan tekijänoikeuslain rikkomuksiksi, joista rangaistaan sakoilla. Teoksen tekijä on aina oikeutettu saamaan hyvityksen teoksensa väärinkäytöksestä, ja korvauksen maksaja on tietysti se, joka on syyllistynyt luvattomaan käyttöön. Normaalin käyttökorvauksen lisäksi tekijällä on oikeus saada korvausta myös muusta vahingosta, jota luvaton käyttö on mahdollisesti aiheuttanut.

Lyhyesti:

- Tekijä päättää, missä kuvan saa julkaista.
- Kuvaajalta on kysyttävä haluaako hän nimensä näkyviin julkaistun kuvan yhteydessä.
- Kuvaa ei saa esittää loukkaavalla tai halventavalla tavalla.
- Tekijä päättää saako kuvaa muunnella.
- Kuvasta voi tehdä kopion omaan käyttöön, muttei antaa kolmannelle osapuolelle.

Pidämmehän huolta siitä, että kotisivujemme ja mainoksiamme tekijänoikeudet ovat kunnossa?!

Lähteet:

www.kuvastory.fi/oikeus.html
www.digicamera.net/armi/w3kurs/tekoik.htm
www.laki24.fi

Lähteistä koonnut Paula Forsbacka

MUISTA TIIBETINTERRIERIÄSI ELÄINTEN VIIKOLLA!

Lokakuun neljäs päivä on eläinten suojelupyhimys Fransiscus Assisilaisen kansainvälinen muistopäivä ja kansainvälinen eläinten päivä. Siitä alkaa Eläinten viikko, jota vietetään vuosittain 4.-10.10.

Eläinten viikon viettäminen aloitti Suomen Eläinsuojeluyhdistys vuonna 1959. Vähitellen siitä on tullut koko eläinsuojeluväen ja kaikkien

eläinten ystävien yhteinen tapahtumaviikko, ja viime vuosina Eläinten viikko on levinnyt muuallekin maailmaan. SEY:n jäsenyhdistykset ympäri maata järjestävät omia tapahtumiaan Eläinten viikolla.

Tänä vuonna SEY:n teemana Eläinten viikolla ovat luonnonvaraiset eläimet.